

OLYMPIÁDA
ĽUDSKÝCH PRÁV
CIVI EUROPAEO PRAEMIUM 2020¹

Propozície
25. prezenčného ročníka Olympiády ľudských práv 2022 – 2023
5. ročníka Ceny profesora Miroslava Kusého a 1. ročníka súťaže EUQ

Aktualizovaná verzia – k 14.3.2023²

Vyhlasovateľ súťaže
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Odborná garancia súťaže
OLYMP & Celoštátna komisia Olympiády ľudských práv &
UNESCO Chair for Human Rights Education na Univerzite Komenského v Bratislave³
a partneri

Záštita
prezidentka Slovenskej republiky pani Zuzana Čaputová

Podpora podujatia
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
Projekt Rozvoj európskej demokratickej kultúry/EÚQ⁴
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Organizátori, gestori a partneri

Organizácia celoštátneho kola
OLYMP, Celoštátna komisia Olympiády ľudských práv, NIVAM – Národný inštitút
vzdelávania a mládeže

Olympiáda ľudských práv/OEP je dobrovoľnou záujmovou činnosťou žiačok a žiakov stredných škôl v Slovenskej republike. Uskutočňuje sa každoročne a možno ju organizovať na všetkých typoch škôl. OEP dlhoročne odporúčali základným aj stredným školám v SR Pedagogicko-organizačné pokyny a Sprievodca školským rokom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.⁵

¹ O Európskej občianskej cene/The European Citizen's Prize, rozhodla Kancelária ceny 9.2.2021 v Bruseli. Cenu udelil Európsky parlament projektu OEP, patrí preto všetkým zainteresovaným.

² Propozície budeme priebežne spresňovať. Aktualizácie a ďalšie usmernenia pravidelne sledujte na weboch. Identifikácia aktualizácie: podľa dátumu vydania na začiatku a konci dokumentu.

³ UNESCO Chair for Human Rights Education na Univerzite Komenského v Bratislave, ktorá je odborným gestorom OEP od jej začiatku, si na podujatí 26.10.2022 pripomenula významné 30. výročie svojho vzniku – ako prvá UNESCO katedra na svete. Vznikla na základe medzinárodnej zmluvy podpísanej GT UNESCO a rektorom UK dňa 26.10.1992.

⁴ Projekt v rámci Erasmus+ Programme Jean Monnet realizuje EDUAWEN EUROPE, s.r.o. v synergii s OEP. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou.

⁵ Aktuálne pozri <https://nivam.sk/sumar-zdrojov-a-materialov-na-ucely-formalneho-a-neformalneho-vzdelavania-o-ludskych-pravach-kritickom-mysleni-a-praci-s-informaciami-nivam/>

Nosná téma 25. ročníka OLP

ZÁPAS ZA MIER, DEMOKRACIU, ĽUDSKÉ PRÁVA POKRAČUJE⁶

Kolá a termíny 25. ročníka OLP (2022/2023)⁷

školské kolá : **do 9. decembra 2022**; prihláška do krajského kola : **do 14. decembra 2022**

krajské kolá: **9. februára 2023**

celoštátne kolo: **18. – 20. apríla 2023, Omšenie**

Registrácia: prostredníctvom dotazníkov FORMS: 15. – 19.3.2023

1. ŠKOLSKÉ KOLÁ: do 9. decembra 2022 – **REALIZOVALI SA**

1.1 Účast' a organizácia.

Zúčastniť sa môžu všetky žiačky a všetci žiaci, ktorí prejavia záujem.

Školské kolo spravidla organizuje predmetová komisia spoločenskovedných predmetov alebo školská komisia OLP alebo koordinátor/koordinátorka ľudských práv na škole. Riaditeľ/riaditeľka školy poverí riadením súťaže zodpovednú osobu/zodpovedné osoby.

1.2 Participácia a variabilita.

Odporúčame, aby sa do iniciácie, prípravy a realizácie školského kola (formy, obsahu, práce poroty, sprievodných nesúťažných podujatí a pod.) zapojili žiaci a žiačky a dohodli si formu spolupráce so zodpovednou osobou/zodpovednými osobami.

Školské kolo môže byť samostatnou aktivitou alebo súčasťou týždňa/dňa projektových aktivít školy, dňa otvorených dverí školy a teda spojené so širšou žiackou aj učiteľskou účasťou.

1.3 Forma, obsah a termín školského kola.

Formu a obsah stanoví zodpovedná osoba/zodpovedné osoby. Odporúčame napr. test, esej, úvahu, diskusiu s demokratickou voľbou postupujúcej alebo postupujúceho.

Námietky na priebeh súťaže možno adresovať určenej zodpovednej osobe priebežne a najneskôr bezprostredne po vyhlásení výsledkov školského kola. Zodpovedná osoba rozhodne o spôsobe vybavenia námietky.

1.4 Postup do krajského kola.

Škola prihlasuje do krajského kola žiačku/žiaka z 1. miesta a 2. miesta výsledkovej listiny školského kola. Druhé miesto je náhradnícke.

Ak sa školské kolo nekonalo, škola vyplní prihlášku na základe individuálneho žiackeho záujmu a predpokladov.

1.5 Prihláška do krajského kola.

Je k dispozícii na webových sídlach <https://www.iuventa.sk/olympiady/ucitel-organizator/olympiada-o-ludskych-pravach/> a <http://www.olp.sk/> a obsahuje usmernenia pre vyplnenie a odoslanie na emailovú adresu predsedu/predsedníčky príslušnej Krajskej komisie OLP do 14. decembra 2022 (e-adresy pozri v Prílohe 2 týchto pozícií).

⁶ Dlhodobu volíme nosnú tému ročníka a to buď špecificky alebo, ako v tomto ročníku, univerzálnejšie. V súťažných podkladoch a formách uplatňujeme vždy čo najširšiu škálu ľudských práv.

⁷ Pozri aj <https://www.iuventa.sk/terminovnik-predmetovych-olympiad-a-postupovych-sutazi-2022-2023/>, aby nedošlo ku kolíziám termínov rôznych POPS a iných aktivít, ktoré žiačka/žiak chce absolvovať.

Predseda/predsedníčka Krajskej komisie OLP zašle skeny všetkých prihlášok predsedníčke Celostátnej komisie OLP do konca roka 2022.

2. KRAJSKÉ KOLÁ: 9. februára 2023 (štvrtok) – REALIZOVALI SA

2.1 Účasť a organizácia.

Krajských kôl sa zúčastňujú súťažiaci a súťažiaci, ktorých prihlášky akceptovali predsedníčky/predsedia príslušných krajských komisií OLP. Krajské kolá organizačne zabezpečujú školy alebo školské zariadenia, ktoré podľa návrhu predsedníčky/predseda Krajskej komisie OLP poverí príslušný regionálny úrad školskej správy.⁸

2.2 Obsah a zabezpečenie.

Krajské kolá majú dve časti, prvú, písomnú/test a druhú, ústnu/tézy. Súťažné podklady pripraví CK OLP v spolupráci s partnermi.

Test zašle NIVAM/IUVENTA regionálnym úradom školskej správy a predsedníckam/predsedom krajských komisií OLP.

Tézy budú v približne mesačnom predstihu vystavené na webových sídlach <https://www.iuventa.sk/olympiady/ucitel-organizator/olympiada-o-ludskych-pravach/> a <http://www.olp.sk/>

2.3 Hodnotenie a bodovanie.

Súťaž hodnotí krajská porota/krajské poroty po menovaní regionálnym úradom školskej správy na návrh predsedníčky/predseda Krajskej komisie OLP. Predsedníčky/predsedia krajských komisií OLP navrhnu počet porôt podľa potrieb súťaže a organizačných možností.

Bodové maximum za test a tézu je rovnaké. Predsedníčka/predseda Krajskej komisie OLP zhotoví krajskú výsledkovú listinu podľa stanovenej formy: u každej súťažiacej/každého súťažiaceho uvedie priezvisko, meno, školu, body za test, percento úspešnosti v teste, body za tézu, celkový bodový zisk (test+téza), poradie, riešiteľský status („úspešný riešiteľ/úspešná riešiteľka krajského kola OLP“ pri celkovom zisku bodov 60% a viac alebo „riešiteľ/riešiteľka krajského kola OLP“ pri celkovom zisku bodov pod 60%), a to zhora od najvyššieho zisku po najnižší. Krajskú výsledkovú listinu predstaví súťažiacim a po skončení krajského kola ju bezodkladne spolu s ďalšími podkladmi krajského kola (sken pozvánky, prezenčnej listiny, fotodokumentácia a medializácia) odošle na email predsedníčky Celostátnej komisie OLP.

Predseda/predseda Krajskej komisie OLP na mieste poskytne usmernenia pre 8-ku súťažiacich, postupujúcich do celoštátneho kola.

Námietky na priebeh a výsledky súťaže možno adresovať predsedovi/predsedníčke Krajskej komisie OLP priebežne alebo do 30 minút po vyhlásení výsledkov krajského kola. Predseda/predseda komisie na mieste rozhodne o spôsobe vybavenia námietky.

2.4 Diplom a postup do celoštátneho kola.

Každá súťažiaca a každý súťažiaci môže dostať po krajskom kole diplom s vyznačením získaného riešiteľského statusu a umiestnenia. Diplomy udeľujú krajské komisie podľa svojich možností.

Z každého krajského kola postupuje do celoštátneho kola 8 najúspešnejších súťažiacich. Ak sa ktokoľvek z postupujúcich vzdá postupu, predseda/predseda Krajskej komisie OLP rozhodne o ustanovení náhradníka/náhradníčky a oznámi to predsedníčke Celostátnej komisie

⁸ RÚŠS pôsobia od 1.1.2022 namiesto predošlých okresných úradov; pozri <https://www.minedu.sk/regionalne-urady-skolskej-spravy/>

OLP. Prípadné vzdanie sa musí byť bezodkladné, aby náhradníčka/náhradník stihli napísať úvahu načas (pozri nižšie).

2.5 Úvaha – inštrukcie pre súťažiacich a súťažiach.

Podmienkou účasti v celoštátnom kole je vypracovanie písomnej práce – úvahy na jednu z tém, ktoré stanoví Celoštátna komisia OLP v spolupráci s partnermi a ktoré budú spolu s ďalšími usmerneniami zverejnené k dátumu krajských kôl na webových sídlach <https://www.iuventa.sk/olympiady/ucitel-organizator/olympiada-o-ludskych-pravach/> a <http://www.olp.sk/>

Závazné pokyny k napísaniu a zaslaniu písomných prác – úvah:

2.5.1 Úvaha musí byť originálnym dielom autora/autorky podľa štandardne stanovených noriem. Odporúčame súťažiacom (ale aj pedagogickému dohľad, garantom/hodnotiteľom tém úvah a porotám), aby sa oboznámili napr. s tutoriálom Akademickej knižnice Univerzity Komenského⁹.

2.5.2 V prípade akejkoľvek odhalenej a preukázanej neetickej formy práce v priebehu súťaže alebo po nej Celoštátna komisia OLP neumožní autorovi/autorke práce postup do celoštátneho kola súťaže rs. odníme autorovi/autorke úvahy získané umiestnenie/cenu/diplom a oznámi to na webových sídlach <https://www.iuventa.sk/olympiady/ucitel-organizator/olympiada-o-ludskych-pravach/> a <http://www.olp.sk/>, škole a partnerom OLP.

2.5.3 Povinný formát a transport úvahy.

Úvahu treba „vložiť“ do stanovenej 3-stranovej formy podľa Prílohy č. 1 týchto propozícií.

Úvaha nebude prijatá bez dôkladného vyplnenia hlavičky nad textom a bez dodržania predpísaných parametrov.

Verzie a transport úvahy: 1 x úvaha (nepodpísaný word) pre účely publicity víťaznej práce a 1x tá istá úvaha podpísaná autorkou/autorom (scan pdf).

Obe verzie úvahy zaslať predsedovi/predsedníčke Krajskej komisie OLP príslušného kraja, podľa Prílohy č. 2 týchto propozícií do 17. februára 2023.

2.6 Export úvah a správy – inštrukcie pre krajské komisie OLP.

Predseda/predsedníčka Krajskej komisie OLP postúpi via email predsedníčke Celoštátnej komisie OLP do 28. februára 2023

a) dve verzie každej úvahy;

b) záverečnú správu o priebehu a výsledkoch školských kôl a krajského kola súťaže.

2.7 **Náklady** na prípravu a realizáciu krajského kola súťaže hradí regionálny úrad školskej správy.

3. CELOŠTÁTNE KOLO: 18. – 20. apríla 2023, Omšenie –PRIPRAVUJEME

3.1 Účasť a organizácia 3-dňového celoštátneho kola.

Celoštátneho kola sa zúčastňuje 8 súťažiach za každý kraj, 64 súťažiach z celej SR. Celoštátne kolo organizuje OLYMP & CK OLP & NIVAM.

Prvotná registrácia súťažiach a pedagogického sprievodu sa uskutočnila prostredníctvom EduPage vo februári 2023, vrátane potrebných súhlasov.

Všetky základné informácie budú k dispozícii

a) počas a prostredníctvom detailnejšej registrácie 15. – 19.3.2023; výzvy a linky na dotazníky FORMS budú doručené na emailové adresy súťažiach, pedagogického sprievodu, porôt a organizačného tímu celoštátneho kola

⁹ Pozri <https://uniba.sk/fileadmin/ruk/ak/ig-plagiatorstvo.pdf>

b) prostredníctvom <https://www.iuventa.sk/olympiady/ucitel-organizator/olympiada-oludskych-pravach/> a <http://www.olp.sk/>.

K celoštátnemu kolu zverejníme: Pozvánku s programom; Informácie k preprave; Účastnícke informácie; Súťažný poriadok celoštátného kola a Vademecum súťažiacej a súťažiaceho.

3.2 Obsah a hodnotenie.

Celoštátne kolo má tri časti.

Prvé dve časti sa uskutočňujú v prvých dvoch dňoch pred 4 postupovými porotami, ktoré ustanovuje predsedníčka Celoštátnej komisie OLP z predsedníčok/predsedov krajských komisií OLP a odborných osobností z radov partnerov.

Postupové poroty sú štvorčlenné a pred každou z nich súťaží spravidla 16 súťažiacich.

Obsahom prvej časti je riešenie modelových prípadov/situácií (príprava cca 15 minút; riešenie zadania a zodpovedanie otázok poroty cca 15 minút). Maximálny individuálny bodový zisk: 50 bodov.

Obsahom druhej časti je obhajoba písomných prác/úvah (vrátane zodpovedania otázok poroty cca 15 minút). Maximálny individuálny bodový zisk: 50 bodov.

Hodnotenie výkonov súťažiacich v prvých dvoch častiach sa uskutočňuje v pomere 1 : 1. Maximálny individuálny bodový zisk za 1. a 2. časť súťaže je 100 bodov.

Z každej postupovej poroty postupujú súťažiace a súťažiaci z 1. – 3. miesta, spolu maximálne 12 súťažiacich, do tretej časti súťaže, ktorou je finále. Body získané v prvých dvoch častiach súťaže sa do tretej časti neprenášajú.

Vo finále rozhoduje finálová porota, ktorú ustanovuje predsedníčka Celoštátnej komisie OLP z odborníkov a odborníkov v oblasti demokracie a ľudských práv. Pred finálovou porotou a celým plénom (žiackym, učiteľským, partnerským, hosťovským) si súťažiace a súťažiaci žrebujú finálové zadania, ktorých obsahom sú aktuálne ľudskoprávne problematiky a kľúčové témy. Súťažiaca/súťažiaci rieši zadanie ad hoc, bez prípravy¹⁰, počas cca 15 minút vrátane zodpovedania otázok poroty. Maximálny individuálny bodový zisk: 100 bodov.

Finálová porota stanoví poradie a bodové zisky súťažiacich na 1. – 12. mieste.

Námietky na priebeh súťaže možno adresovať predsedníčke Celoštátnej komisie OLP na mieste konania súťaže priebežne, najneskôr však do 30 minút po vyhlásení výsledkov celoštátného kola. Predsedníčka Celoštátnej komisie OLP spravidla na mieste rozhodne o spôsobe vybavenia námietky.

3.3 Výsledková listina a ceny.

Všetci súťažiaci a všetky súťažiace dostanú diplom. Víťazi a víťazky získajú ceny podľa možnosti organizátorov a partnerov. Podrobnosti budú ohlásené na pozvánke a plagáte, resp. doplnené pri otvorení celoštátného kola alebo vyhlásení výsledkov.

3.4 Spätná väzba.

Dlhodobu, od počiatku OLP sa uskutočňovala prostredníctvom dotazníka a poskytovala kvantitatívne aj kvalitatívne dáta z celoštátnych kôl aj celých ročníkov OLP. Pomáhala Celoštátnej komisii OLP a) reagovať na podnety, b) komunikovať s partnermi a získavať ich podporu, c) skvalitňovať súťaž a sprievodné aktivity.

V aktuálnom 25. ročníku bude spätnej väzbe venovaná živá plenárna rozprava na celoštátnom kole.

3.5 Kronika.

¹⁰ Finálová porota 24. ročníka OLP navrhla vrátiť sa späť k predchádzajúcej praxi a neposkytnúť finálovej 12-ke 15 min. na prípravu. CK OLP toto odporúčanie odsúhlasila na svojom zasadaní 16.6.22.

Predsedníčka Celoštátnej komisie OLP pripraví Kroniku 25. ročníka OLP, ktorá bude zverejnená na webových sídlach <https://www.iuventa.sk/olympiady/ucitel-organizator/olympiada-o-ludskych-pravach/> a <http://www.olp.sk/>. V závislosti na možnostiach bude vydaná aj v tlačenej podobe.

3.6 Účasť učiteliek a učiteľov ako pedagogických osobností angažovaných v OLP.

Je tradične žiaduca s ohľadom na špecifikum celoštátneho kola ako priebežnej 3-dňovej súťaže & vzdelávacieho, sociálno-kultivačného a sieťovacieho podujatia. Očakáva sa účasť motivovaných a aktívnych učiteliek a učiteľov, ktorí pôsobia v prospech OLP na svojich školách a majú vážny záujem o zapojenie sa do všetkých častí celoštátneho kola. Celoštátna komisia OLP môže z dôvodov limitovaných kapacít uskutočniť výber učiteľských osobností.

3.7 Benefity a úhrady.

a) Ubytovanie a stravu súťažiacich, pedagogického sprievodu, porôt, organizačného tímu hradí Ministerstvo spravodlivosti SR. Cestovné a poistné hradí MŠVVaŠ SR prostredníctvom NIVAM;

b) Cestovné učiteľkám a učiteľom/pedagogickému sprievodu, nečlenkám a nečlenom porôt hradia vysielajúce školy.

Nárok na benefity a úhrady vzniká len pri plnej a aktívnej účasti na podujatí.

Vydala: Celoštátna komisia OLP
Bratislava, **14.03.2023**

PhDr. Dagmar Horná, PhD.
predsedníčka Celoštátnej komisie OLP a OLYMP

Prílohy (už vystavené) :

1. Predpísaný formát písomných prác – úvah.

2. Predsedovia/predsedníčky krajských komisií OLP príslušného kraja – nové kontakty na zaslanie úvah a komunikáciu (prípadne použite v komunikácii naraz aj nový aj starý, zaužívaný emailový kontakt a/alebo telefonické kontakty).